

Karakoldaki haklarınız

ÇOCUKLAR VE GENÇLER İÇİN REHBER

Bu broşür karakoldaki haklarınız hakkında size önemli bilgiler vermektedir. Haklar, kanun tarafından korunmakta olan, hepimizin sahip olduğu özgürlük ve desteklerdir. 18 yaş altındaki çocukların yetişkinlerden farklı bazı hakları vardır, bu yüzden bu broşür sizin hangi haklara sahip olduğunuzu açıklayacak.

Haklarınızı bilmek ve anlamak size ne zaman adil davranıldığını anlamanıza yardımcı olabilir. Sizin tehlikeye yol açmış olabileceğinize dair kanıtı olsa bile polisin görevi, karakoldayken sizi kötülüklerden korumak ve esenliğinizle ilgilenmektir.

Lütfen mümkün olduğunca çabuk bu broşürü okuyun. Bu broşür, karakoldayken kararlar vermenize yardımcı olacaktır. Size bunu veren kişi okumanıza ve anlamanıza yardım etmeyi teklif edecektir. Ayrıca bu broşürün farklı bir dilde veya okuması daha kolay başka bir versiyonunu isteyip istemediğinizi de soracaktır.

1. Polisin sizi neden karakolda tuttuğunu bilme hakkına sahipsiniz.

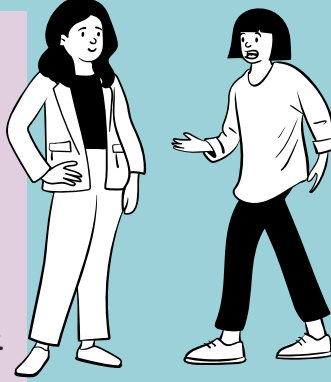
2. Polisin sizi neden karakola getirdiğini bilme hakkına sahipsiniz.

3. Biliyorsanız polise adınızı, adresinizi, doğum tarihinizi ve milliyetinizi vermelisiniz. Cevap vermek zorunda olduğunuz sorular sadece bunlardır. **Diğer tüm soruları cevaplamama hakkına sahipsiniz.**

4. **Karakolda olduğunuzun birisine söylenmesi hakkına sahipsiniz.** Polis size, orada olduğunuzu birisine söylemelerini isteyip istemediğinizi soracak. Bu ailenizden biri, partneriniz, bakıcınız, arkadaşınız veya tanıdığınız başka herhangi biri olabilir. Onlarla konuşmanıza izin verilmeyebilir. Yaşınız 16'nın altındaysa veya mecburi nezaret kararınız varsa karakolda yanınızda birinin olması hakkına sahipsiniz. Karakolda ebeveyniniz veya veliniz tarafından ziyaret edilme hakkınız vardır.

5. **Karakolda olduğunuzun bir avukata söylenmesi hakkına sahipsiniz.** Polis size, karakolda olduğunuzu bir avukata söylemelerini isteyip istemediğinizi soracak. Bu kendi avukatınız olabilir veya sizin için başka bir avukat ayarlanacaktır. Bu hizmet ücretsizdir.

6. **Dilediğiniz zaman bir avukatla özel olarak konuşma hakkına sahipsiniz.** Bu hizmet ücretsizdir.

7. **Polis sizinle görüşme yaparsa avukat bulundurma hakkına sahipsiniz.** Bu hizmet ücretsizdir.

8. **Eğer 16 yaş altındaysanız, bu birini risk altına sokmayacağı sürece, polis sizinle görüşürken avukat bulunması zorunludur.** Eğer 16 veya 17 yaşındaysanız ve mecburi nezaret kararınız varsa olağanüstü koşullar olmadığı sürece polis sizinle görüşürken avukat bulunması zorunludur.

10. **Yiyecek ve içecek hakkına sahipsiniz.** Size su sağlanacaktır. Karakolda dört saatten fazla kalırsanız size yiyecek verilecektir. Polis mümkün olduğunca erken belirli bir beslenme ihtiyacınız olup olmadığını sormalıdır.

9. **Hasta veya yaralıysanız tıbbi yardım hakkınız vardır. Bu akıl sağlığınız için yardımcı da içerir.** Polis karakoldayken sizinle düzgün bir şekilde ilgilenildiğinden emin olmak için sağlığınıza ve esenliğinize dair sorular soracaktır. Karakoldayken sizi etkileyebilecek tıbbi bir durumunuz varsa bunu polise söylemeniz önemlidir. Polis bir hemşire veya doktorun sizi kontrol etmesini talep edebilir. Bu karakoldayken düzgün bakıldığınızdan emin olmaya yardımcı olmak içindir. Polis size bir doktor, hemşire veya başka bir sağlık uzmanıyla konuşmanız gerekip gerekmediğini sormalıdır.

Daha fazla yardım...

Ekstra yardıma ihtiyacınız olursa

Karakoldayken neler olduğunu anlamanız için yardıma ihtiyacınız olabilir. Yaşınız 16 veya üzerindeyse bu yardım 'Appropriate Adult' (Uygun Yetişkin) denilen eğitimli bir destek kişisinden olabilir. Öğrenme engeliniz veya akıl sağlığı sorunuz varsa bu gerekli olabilir. Polis sizin Uygun Yetişkin yardımına ihtiyacınız olduğunu düşünürse siz istemeseniz bile size birini getirecektir.

Size yardımcı olması için bir tercüman edinme

Karakolda neler söylendiğini anlayabilmeniz önemlidir. İngilizce konuşmuyor veya anlamıyorsanız polis size yardımcı olmak için dilinizi bilen birini getirecektir. Bu kişiye tercüman denir. Bu hizmet ücretsizdir.

İletişim yardımı alma

Pek çok kişi karakolda neler olduğunu anlamada zorluk yaşayabilir. Polis yardıma ihtiyacınız olup olmadığını veya bir şeyden emin olup olmadığını size sormalıdır. İhtiyacınız olursa size okuma yardımı sunmalıdır. İşitme engelliyseniz veya net bir şekilde iletişim kurmada sorun yaşıyorsanız polis size yardımcı olacak birini getirecektir. Bu BSL (Britanya İşaret Dili) tercümanı veya uygun başka bir uzman olabilir. Bu hizmet ücretsizdir.

Britanyalı değilseniz

Britanya vatandaşı değilseniz polis Milletler Topluluğunuz, Büyükelçiliğiniz veya Konsoloslüğünüz ile iletişime geçip nerede olduğunuzu ve neden karakolda olduğunuzu onlara söylemeyi teklif etmelidir. O zaman biri sizi özel olarak ziyaret edebilir ve size bir avukat ayarlayabilir.

Peki ya suçlanıyorsanız veya tutuklama emriyle karakola getirildiyse ne olur?

Kanunu ihlal ile suçlanıyorsanız gitmenize izin verilebilir veya karakolda tutulup mümkün olan bir sonraki gün mahkemeye çıkarılabilirsiniz. Karakola tutuklama emriyle getirildiyse orada tutulup mümkün olan bir sonraki gün mahkemeye çıkarılabilirsiniz. Bazı durumlarda eve gitmenize izin verilebilir.

Ne kadar süre gözaltında tutulabilirsiniz?

Polis sizi bir kanun ihlali ile suçlamadan en fazla 12 saat gözaltında tutabilir. Polis ancak bir emniyet amiri razı olursa bunu en fazla 24 saate uzatabilir. Bu karar hakkında söz hakkınız vardır veya avukatınızın polisle sizin için konuşmasını tercih edebilirsiniz.

Evrağı görebilme

Dosyanız mahkemeye giderse dosyadaki delilin kaydı size veya avukatınıza verilecektir. Bu sizin veya avukatınızın savunmanıza hazırlanmanızı sağlayacaktır. İngilizce bilmiyorsanız bu bilginin veya en azından önemli evrağın gerekli kısımlarının sizin için tercüme edilmesi hakkına sahipsiniz.

Daha fazla yardım...

Bir avukata erişme hakkınıza dair

- Polis size bir avukatla konuşmak isteyip istemediğinizi soracaktır. Polis mümkün olduğunca en kısa sürede sizin için bir avukatla iletişime geçecektir.
- Dilediniz zaman bir avukatla özel konuşma yapma izniniz vardır. Bu telefonda olabilir veya avukat gelip karakolda sizi görebilir.
- Bir avukatla konuşmak yaygın bir davranıştır ve yanlış bir şey yapmış gibi görünmenize neden olmaz.
- Avukatın işi sizin haklarınızı korumak ve kanuna dair size tavsiye vermektir.
- Tanıdığınız bir avukatla konuşmayı tercih edebilirsiniz veya polis, konuşmanız için size bir avukat ayarlayabilir; bu avukat nöbetçi avukat diye anılır. Nöbetçi avukat bağımsızdır ve polis için çalışmaz.
- Polis sizinle görüşecek olursa size bu gerçekleştiğinde odada avukat bulunmasını isteyip istemediğinizi soracaktır.
- Odada yanınızda avukat istediyseniz polisin normalde avukatsız sizinle görüşmesine izin verilmez.
- Avukatla konuşmaya dair fikrinizi dilediğiniz zaman değiştirebilir ve avukat isteyebilirsiniz. Mümkün olduğunca çabuk bunu polise söyleyin ve sizin için bir avukatla iletişime geçeceklerdir.
- Avukat söylediği zamanda karakola gelmezse veya avukatla tekrar görüşmeniz gerekirse polisten onunla tekrar iletişime geçmesini isteyebilirsiniz. Avukatla iletişime geçildiğinde avukatın karakola ne zaman geleceğine dair polisin söz hakkı yoktur. Dilerseniz polis, düşünce ve dileklerinizi bu avukatla paylaşabilir.

Şikayette bulunma hakkınız

- Polisin size nasıl davrandığına dair şikayette bulunma hakkınız vardır.
- Police Scotland hakkında şikayette bulunmanız kötü görünmenize yol açmaz.
- Gözaltındayken şikayette bulunabilirsiniz.
- Gözaltındayken şikayette bulunmak isterseniz bir müfettiş veya daha rütbeli biriyle konuşmayı talep edebilirsiniz.
- Serbest bırakıldıktan sonra şikayette bulunmak isterseniz herhangi bir karakola gidebilirsiniz.
- Tutukluluğunuz veya polis nezaretinde olduğunuz süre boyunca bir polis memuru tarafından yaralandıysanız veya sakatlandıysanız 'Police Scotland Professional Standards Department'a (İskoçya Polisi Profesyonel Standartlar Departmanı) şikayette bulunmanız gerekir.
- Şikayette bulunmak için 101'i arayın veya yerel karakolunuza gidin.
- Ayrıca başka birinin sizin adınıza şikayette bulunmasını isteyebilirsiniz. Bu ebeveyniniz, arkadaşınız, partneriniz veya güvendiğiniz başka biri olabilir. Onlara yazılı izin vermeniz gerekir.

Bu broşür İskoçya'nın güvenli bakım tecrübeli insanlar için düzenlenmiş tek alanı olan STARR'ın üyeleri ile Children and Young People's Centre for Justice (CYCJ – Çocuk ve Gençlerin Adalet Merkezi) ve İskoçya Hükümeti ortaklığında birlikte üretilmiştir. 'Şikayette bulunma hakkınız' People First Scotland'dan adapte edilmiştir.

Daha fazla bilgi ve destek için justtherightspace.org adresini ziyaret edin.